

REACTIE OPEN BESTUURSAKKOORD HOORT BIJ NETWERKDEMOCRATIE

Jacqueline Kalk is een beetje 'akkoordenmoe', schrijft ze in het meinummer van *Lokaal Bestuur*. Ze neemt stelling tegen de neiging in veel gemeenten om akkoorden af te sluiten waarin iedereen zich kan vinden en waar zo'n beetje iedereen bij betrokken wordt. Dergelijke akkoorden zijn volgens haar 'misschien modern en bestuurlijk vernieuwend, maar tegelijkertijd ook kleurloos, saai en weinig inspirerend'.

Ik wil daar tegenover stellen, dat er geen ontkomen is aan open bestuursakkoorden. Ze zijn de oplossing voor een te grote besluitvormingslast van de overheid, gevolg van decennialange voorspoed. Dezelfde voorspoed biedt ook een oplossing: burgers, beroepskrachten en bedrijven beschikken over steeds meer vaardigheden en die willen ze benutten. We leven in een Montessori-maatschappij: overheid, help ons het zelf te doen.

In de plaatselijke politieke arena krijgt de maatschappelijke dialoog daardoor meer betekenis dan het ideologisch debat. Het is een fundamentele transformatie naar een gemeentebestuur dat niet over de samenleving gaat,

maar er *in* staat. In de kenniswerkplaats Gemeenteraad van de Toekomst (gemeenteraadvandetoeekomst.nl) diepten 50 gemeentebestuurders dit uit. Sociale decentralisaties of buurtgebonden groenbeheer en energie-opwekking: ze worden pas een succes als de gemeente in maatschappelijke netwerken het algemene met het bijzondere belang verbindt. Kwetsbare doelgroepen help je als je sterke partners verleidt om niet alleen verantwoordelijkheid te voelen maar ook te nemen. Noem het netwerkbestuur en netwerkdemocratie. Daar hoort een open bestuursakkoord bij. Een traditioneel coalitieakkoord - *dáár* word je pas moe van, zie Amsterdam. Oude IJsselstreek (waar ik raadsgriffier ben) sloot raadsbreed een procesakkoord over acht hoofdonderwerpen, met een gereedschapkast voor dialoog. Het akkoord noemt dit 'actief, collectief bestuur – niet zoals vroeger monistisch, maar dynamisch, het dualisme voorbij'. Niet de verhoudingen tussen partijen, of tussen raad en college, staan centraal, maar die van het gemeentebestuur met de gemeenschap. Het vermaatschappelijkt de

politieke rol van de raad. Niet reageren, maar inspireren. Het vergt meer durf om netwerken te overtuigen van je politieke idealen, dan ze binnenskamers uit te onderhandelen. En politiek verschil zal er blijven: de SP heeft echt andere onderwerpen en doelgroepen dan de SGP. De stembus wordt niet overbodig.

Als PvdA-lid verwonder ik me over een partijcultuur van machtsmaximalisatie. Als raadslid moet je in de eerste plaats het volk verbinden en als wethouder met samenlevingspartners wetten verstouwen. De toekomst is aan partijen die werk maken van sociale democratie. Want soms zijn veranderingen niet goed of slecht, maar zijn ze er gewoon. De ontwikkeling naar open gemeentebestuur is er zo één.

Jeroen van Urk
Initiatiefnemer
Gemeenteraad van de Toekomst